

Pornonkäytön vaikutukset kristittyjen seksuaalisuuteen, parisuhteeseen ja parisuhdeseksiin

Pia Rendic

Tässä artikkelissa selvitän suomalaisten kristittyjen kokemuksia pornonkäytön vaikuttavuudesta heidän seksuaalisuuteensa, parisuhteeseen ja parisuhdeseksiin. Kristityllä tarkoitan ihmistä, joka identifioi itse itsensä kristityksi. Tutkimusartikkelini on poikkitieteellinen tutkimus, joka yhdistää teologista, psykologista ja seksuaalista tutkimusta. Artikkelin tulokset perustuvat maaliskuussa 2018 julkaistun nettikyselyn kautta saatuun aineistoon (N=505).

Tulokset osoittavat, että tähän tutkimukseen vastanneet kristityt kokevat oman pornonkäytönsä tuottavan varsin negatiivisia vaikutuksia suhteessa omaan seksuaalisuuteensa, parisuhteeseensa ja parisuhdeseksiin. Pornonkäytön myötä tunnesuhteen koettiin kylmenevän, ja lisäksi pornonkäyttö aiheutti parisuhteessa paljon luottamuspulaa ja riitoja, sekä johti pahimmillaan pettämiseen. Vastaajat myös kokivat, että pornonkäyttö on vääristänyt heidän seksuaalisuutaan, sekä mielikuvia seksistä. Toisen kehoa on alettu arvostelemaan, ja pornografiset kuvat ovat palanneet mieleen keskinäisen seksin aikana. Lisäksi pornonkäytön seurauksena on koettu itsetunto-ongelmia, riittämättömyyttä seksuaalisesti, sekä painetta ylittää omia seksuaalisia rajoja. Monen vastaajan kohdalla pornonkäyttö on saanut heidät myös esineellistämään naisia, sekä katsomaan, ajattelemaan ja/tai kokeilemaan seksuaalisia akteja, joita he eivät pidä hyvinä.

Toisaalta osa vastaajista on kokenut pornonkäytön myönteisenä asiana elämässään. Näitä vastauksia yhdisti se, että pornonkäytön ei lähtökohtaisesti katsottu olevan negatiivinen taikka moraalisesti tuomittava asia. Lisäksi suurimmalle osalle pornonkäytön myönteisesti kokevista vastaajista uskonto ei ollut omassa elämässä erittäin tärkeä asia, ja oma kumppani oli usein tietoinen toisen osapuolen pornonkäytöstä.

ASIASANAT: pornografia, pornonkäyttö, seksuaalisuus, parisuhde, parisuhdeseksi, kristillisyyys

Johdanto

Akateemiset tutkimukset, joiden mukaan pornonkäyttö heikentää romanttisia suhteita ja parien keskinäistä intimitteettiä ovat kansainvälisesti yleisiä, vaikka viime vuosina on saatu myös toisenlaisia tutkimustuloksia (Manning 2006, 131–165; Zillmann 2000, 41–44; Kohut & al.2021). Pornonkäytön ja parisuhteen välistä korrelaatiota koskevissa tutkimuksissa on havaittu, että pornografian käyttö liittyy vähentyneeseen seksuaaliseen ja parisuhdetyytyvyyteen erityisesti miesten keskuudessa. Lisäksi pornonkäyttö liittyy heikentyneeseen rakkauteen ja vetovoimaan parisuhdekumppania kohtaan, vähentyneeseen suhteeseen sitoutumiseen, lisääntyneeseen hyberseksuaaliseen käyttäytymiseen ja parisuhteen todennäköisempään purkamiseen (Kohut & al. 2021; Muusses, Kerkhof & Finkenauer 2015, 77–84).

Näitä vaikutuksia perustellaan muun muassa oletuksella, että altistuminen seksuaalisen median sisällöille saa aikaan henkilökohtaisia ja ihmisten välisiä muutoksia. Näitä muutoksia selitetään esimerkiksi sosiaalisen vertailun teorialla, jonka mukaan pornoa paljon kuluttavat henkilöt alkavat pornon myötä vertailla itseään ja romanttisia kumppaneitaan siihen, mitä he näkevät pornografiassa, ja muuttavat sen seurauksena ajatuksia omasta seksielämästään (Kohut & al. 2021). Lisäksi pornonkäytön ja parisuhteen heikkenemisen välistä korrelaatiota tukevat vahvasti erilaiset sosiaalisen oppimisen teoriat, joiden mukaan jatkuva altistuminen pornografiselle sisällölle alkaa ohjaamaan ihmisen mielensisäisiä, seksuaalisia mielikuvia ja ”käsikirjoituksia”. Tämä vaikuttaa pornonkäyttäjän seksuaalisiin asenteisiin ja odotuksiin, ja muuttaa käsityksiä hänen omista tai kumppanin seksuaalisista ominaisuuksista tavoilla, jotka ovat haitallisia parisuhteen toiminnalle (Wright & Tokunaga 2016, 955–964; Kohut & al. 2021).

Kielteistä yhteyttä pornografian käytön ja erilaisten henkilökohtaisten tai parisuhteeseen liittyvien tekijöiden välillä selittää myös vahva yhteys uskonnolliseen yhteisöön. Tämä viittaa tutkijoiden mukaan siihen, että pornografian käyttö sinänsä ei vaikuta ensisijaisesti henkilökohtaiseen tai parisuhdetyytyväisyyteen, vaan negatiivisia kokemuksia ja tunteita aiheuttaa pikemminkin pornon aiheuttama moraalinen ristiriita; se, että henkilö tietää pornoa katsoessaan toimivansa tavalla, joka loukkaa omia ja oman yhteisön pyhiä arvoja (Perry & Whitehead 2019, 50). Tämä johtaa usein moraaliseen kamppailuun, sillä pornonkäyttöä seuraava moraalinen ahdistus sekä hengellinen kamppailu lisäävät yksilön kokemusta pornon hallitsevuudesta ja haitallisuudesta omassa elämässä (Grubbs & al. 2016, 1734–1735).

Tässä artikkelissa selvitan suomalaisten kristittyjen kokemuksia pornonkäytön vaikuttavuudesta heidän seksuaalisuuteensa, sekä parisuhteisiinsa ja parisuhdeseksiin. Kristityillä tarkoitetaan ihmistä, joka identifioi itse itsensä kristityksi. Tutkimusartikkelini on poikkeusteollinen tutkimus, joka yhdistää teologista, psykologista ja seksuaalista tutkimusta. Artikkelin tulokset perustuvat maaliskuussa 2018 julkaistun nettikyselyn kautta saatuun aineistoon (N=505).

Pornonkäyttö parisuhteessa - vaikutuksetonta vai ei?

Kristittyjen, erityisesti herätysliiketaustaisten kristittyjen käsitykset parisuhteesta ja seksuaalisuudesta poikkeavat valtavirtaisista käsityksistä. Lähtökohtainen oletus, joka tuodaan esiin myös Suomen piispojen kannanotossa on, että seksuaalisuus on Jumalan luoma lahja, jonka tarkoitus on tuoda ihminen syvempään yhteyteen itsensä, toisen ihmisen ja Jumalan kanssa (Rakkauden lahja 2008). Seksuaalisuuden ydin ilmenee mieheksi ja naiseksi luomisessa, sekä näiden kahden erilaisen seksuaalisuuden yhdistymisessä seksin kautta yhdeksi lihaksi (Lepojärvi 2016). Siksi kaikki seksi on tarkoitettu toteutettavaksi vain rakastavassa, sitoutuneessa ja turvallisessa parisuhteessa, ja perusta seksuaaliselle moraalille ja käyttäytymiselle rakentuu pyhissä kirjoituksissa, eli Raamatussa (Balswick & Balswick 2019, 4, 15).

Sosiokulttuurisessa kontekstissa puolestaan seksuaalisuus nähdään moniulotteisena ihmisyyden osa-alueena, johon vaikuttavat lukuisat eri tekijät, kuten biologia, psyykkiset tekijät, sekä ympäröivä yhteisö ja kulttuuri (Balswick & Balswick 2019, 16). Länsimaisessa nykykulttuurissa seksuaalisuus nähdään luonnollisena ja nautintoa tuottavana biologisena tarpeena, joka on osa ihmisen henkilökohtaista kasvuprosessia. Erilaiset säännöt ja normit ovat menettäneet merkitystään, ja ihmisillä on monia erilaisia vaihtoehtoja toteuttaa seksuaalisuuttaan (Vikström 2016, 80, 93, 94). Erityisen suuressa roolissa on median luoma seksuaalisuus, jossa usein korostuu ihmisuhteiden ja tunnesuhteen ulkopuolinen seksuaalisuus, ja jossa ihmiset ovat kyvyttömiä kokemaan syvää emotionaalista yhteyttä kumppaniinsa. Tällöin seksuaalinen ilmaisu

keskittyy enemmän individualistiseen nautinnon tavoitteluun kuin henkilöön. Tämän kaltaisen seksuaalisuuden äärimmilleen vietyjä muotoja ovat toistuva uskottomuus, erilaiset seksuaaliset addiktiot, sekä pakkomielle pornografiaan (Balswick & Balswick 2019, 20).

Paul J. Wrightin luoma 3A-malli (*acquisition, activation, application*) tarjoaakin teoreettisen selityksen siitä, millaisia sosiaalisia vaikutuksia seksuaalisella medially (erityisesti pornografiassa) ja sen tarjoamilla materiaaleilla on käyttäjiinsä (Wright, Tokunaga & Bae 2014, 98; Perry 2018, 1869–1880). Mallin mukaan seksuaalinen media tarjoaa kuluttajilleen erilaisia seksuaalisen käyttäytymisen käsikirjoituksia, joista käyttäjät eivät ennen tienneet (*acquisition*), joista he jo ovat tietoisia (*activation*), tai jotka rohkaisevat käyttäjän havaintoihin perustuvaa käytöstä kuvaamalla käyttäytymistä normatiivisena ja palkitsevana (*application*). Käsikirjoitukset voivat tarjota hyvinkin abstrakteja näkökulmia seksuaaliseen käyttäytymiseen, kuten esiaviolioliseen seksiin tai avioliiton ulkopuoliseen seksiin liittyen (Wright, Tokunaga & Bae 2014, 98). Tutkijat ovatkin varsin yksimielisiä siitä, että pornografia tarjoaa kuluttajalleen käsikirjoituksia, jotka tukevat näkemystä, jonka mukaan avioliiton tai parisuhteen ulkopuolinen seksi on normatiivista ja palkitsevaa. Myös lukuisat poikittaistutkimukset ovat osoittaneet, että erityisesti nuoret miehet, jotka kuluttavat paljon pornografiaa, ilmaisevat positiivisempia asenteita avioliiton ulkopuoliseen seksiin kuin miehet, jotka kuluttavat vähemmän pornografiaa. Median sosiaalisen oppimisen näkökulmasta tarkasteltuna edellä mainitut korrelaatiot johtuvat siis pornografian sosiaalisesta vaikutuksesta kuluttajiinsa (Wright, Tokunaga & Bae 2014, 98).

Kansainväliset, pornografian käyttöä ja romanttisten parisuhteiden välistä yhteyttä ja vaikutuksia koskevat tutkimukset ovatkin osoittaneet, että pornonkäyttö vaikuttaa negatiivisesti parisuhteen laatuun sekä seurustelusuhteissa, että avo- ja avioliitoissa (Perry 2018, 1869–1880; Rasmussen 2016, 173–191). Tyypillisesti pornonkäytön negatiiviset vaikutukset ovat runsaampia miehillä kuin naisilla. Miehet ovat muun muassa raportoineet pornonkäytön johtaneen epärealistisiin odotuksiin koskien seksiä ja seksuaalisuutta, muuttaneen tapaa, jolla he suhtautuivat naisiin, ja johtaneen seksuaalisen toiminnan heikkenemiseen (Sniewski & Farvid 2020, 201). Toisaalta tutkimukset osoittavat, että pornografian katsominen heikensi sitoutumista ja tyytyväisyyttä parisuhteeseen myös naisilla. Esimerkiksi sitoutumisen ja kiintymyksen heikentymisen lisäksi pornonkäyttö vähensi naisten tyytyväisyyttä oman kumppanin fyysisiin ominaisuuksiin, kuten ulkonäköön ja seksuaaliseen suorituskykyyn (Lambert & al. 2012, 410–438).

Pornonkäytön aiheuttama sitoutumisen vähentyminen puolestaan näkyy siinä, kuinka pornosta sisäistetyt käsikirjoitukset saattavat vaikuttaa ihmisen näkemyksiin yksiavioisuudesta tai uskollisuudesta. Zillmannin ja Bryantin (1988) kokeelliset tutkimukset osoittivat, että altistuminen pornografialle alensi osallistujien arvostusta avioliiton solmimista kohtaan ja lisäsi heidän sietokykyään suhteessa uskottomuuteen ja seksuaalisten rajojen rikkomiseen (Perry 2018, 1869–1880). Kahdessa pitkittäistutkimuksessa Wright & al. (2014) puolestaan raportoivat, että naimisissa olevat amerikkalaiset, jotka katsoivat pornografiaa, suhtautuivat todennäköisemmin myönteisesti avioliiton ulkopuoliseen seksiin ajan myötä (Wright, Tokunaga & Bae 2014, 97–109). Lisäksi naimisissa olevat amerikkalaiset, jotka katsoivat pornografiaa, ilmoittivat todennäköisemmin, että heillä oli avioliiton ulkopuolinen suhde (Perry 2018, 1869–1880). Myös Perryn tutkimus (2020), joka on läpileikkaus 30 kansallisesta tutkimuksesta vuosilta 1973–2018 osoittaa, että pornografian käytön vaikutukset parisuhteessa olivat joko neutraaleja tai negatiivisia. Toisin sanoen vastaajat eivät raportoineet pornonkäytöllä olevan mitään positiivisia vaikutuksia parisuhteeseen (Perry 2020a, 1199).

Osa uudemmissa kansainvälisistä tutkimuksista kuitenkin haastaa edellä mainittuja, aiempia teorioita ja tutkimuksia. Niiden mukaan ainakin osa pornonkäytön negatiivisista vaikutuksista saattaa johtua ennemminkin kumppanien välisestä erosta pornografian käyttötottumuksissa, kuin pornografisen materiaalin kuluttamisesta itsessään (Perry 2016, 550; Perry 2018, 1869–1880; Kohut & al. 2021). Miehet esimerkiksi katsovat naisia todennäköisemmin pornografiaa itsetyydytys tarkoituksessa, jolloin pornonkäyttö korreloi negatiivisesti heidän seksuaaliseen tyytyväisyytensä. Naiset sitä vastoin katsovat todennäköisemmin pornografista materiaalia romanttisen suhteen yhteydessä, jolloin heidän pornonkatselunsa voi lisätä parisuhteen läheisyyttä, kommunikaatiota ja seksuaalista jännitettä (Perry & Whitehead 2019, 51). Pornonkäytön positiiviset vaikutukset näyttäisivät siis olevan yhteydessä siihen, että pornografiaa katsotaan yhdessä oman puolison kanssa yhteisen kiihotuksen ja nautinnon tavoittelemiseksi (Perry 2018, 1869–1880). Jaettu pornografian käyttö näyttäisi joidenkin tutkimusten mukaan olevan yhteydessä myös parisuhdetyytyväisyyteen, sekä avoimempaan seksuaaliseen kommunikaatioon ja kasvaneeseen läheisyyden kokemukseen pariskunnan välillä (Kohut & al. 2018, 655–676). Toisaalta pariskuntien välinen yhteinen pornografian käyttö on kuitenkin paljon harvinaisempaa kuin pornografian käyttäminen yksin, mikä auttaa selittämään, miksi pornografian käytön ja seksuaalisen tyytyväisyyden välinen yhteys on useimmissa tutkimuksissa ollut negatiivinen erityisesti miesten kohdalla (Perry & Whitehead 2019, 51).

Tämä osoittaa, että pornografian käytön vaikutukset parisuhteeseen ja sen laatuun eivät ole aina niin yksinkertaisia tai virtaviivaisia kuin moni tutkimus väittää. Esimerkiksi Kohutin (2021) tutkimus osoittaa, että parisuhde ja seksuaalinen tyytyväisyys olivat yleensä korkeimmillaan, kun kumppanit joko käyttivät pornografiaa usein yhdessä tai eivät käyttäneet pornografiaa lainkaan. Tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että mitä enemmän henkilö käyttää pornografiaa yksinään, niin sitä huonompi hänen parisuhteensa yleensä on, mutta vain silloin, kun hänen kumppaninsa käyttää pornografiaa harvoin tai ei koskaan (Kohut & al. 2021).

Yhteys pornonkäytön ja seksuaalisen tyytyväisyyden välillä ei kuitenkaan välttämättä ole yksistään pornografiassa, vaan voi liittyä myös kumppaneiden eroihin seksuaalisessa halussa, jolloin se itsestään heikentää seksuaalista tyydytystä ja parisuhteen laatua, ja saattaa osaltaan ohjata myös kumppaneiden pornografian käyttöä (Kohut & al. 2021). Esimerkiksi itsetyydytyksellä saattaa olla negatiivisempi vaikutus parisuhteeseen kuin pornonkäytöllä (Perry 2020b, 64–76). Samoin jo olemassa oleva, alentunut parisuhdetyytyväisyys voi itsessään aiheuttaa parisuhteessa sekä pornografian käyttöä, että itsetyydytystä (Perry 2020b, 64–76). Erityisesti miehet käyttävätkin itsetyydytystä kompensattorina, kun he harrastavat harvoin seksiä tai ovat seksuaalisesti tyytymättömiä (Regnerus, Price, & Gordon 2017, 2111–2121).

Edellä mainittuja väitteitä tukee Wrightin ja kumppaneiden hypoteesi siitä, että pornografian käyttö itsessään ei välttämättä aiheuta negatiivisia parisuhdevaikutuksia sosiaalisen vaikuttamisen kautta, vaan sen tekevät niin sanotut kolmannet muuttujat (*third-variable confound*), jotka voivat sekoittaa analyysiä. Näitä kolmansia muuttujia voivat olla muun muassa tyytymättömyys parisuhteeseen, tyytymättömyys elämään yleisesti, uskonnollisuus, poliittinen suuntautuminen, avioerohistoria, koulutus, etnisuus ja ikä, jotka kaikki ovat yhteydessä avioliiton ulkopuolisiin seksiasenteisiin ja mahdolliseen pornografian käyttöön (Wright, Tokunaga & Bae 2014, 99).

Omassa tutkimuksessani tarkastelen pornonkäytön vaikutuksia seksuaalisuuteen ja parisuhteeseen erityisesti vastaajien uskonnollisuuden kautta, sillä tutkimusten mukaan uskonnolliset ihmiset kokevat ei uskonnollisia ihmisiä helpommin pornonkäytön ei hyväksyttynä (Grubbs &

al. 2016, 1734–1735). Esimerkiksi suomalaisista kristityistä naisista 75 % kokee pornonkäytönsä moraalisesti ja eettisesti vääräksi (Rendic 2022, 36). Lisäksi pornonkäyttö aiheuttaa kristityille häpeää, syyllisyyttä ja kokemusta kelpaamattomuudesta, jotka saavat ihmisen eristäytymään, sekä etäännyttävät ihmistä Jumalasta ja muista ihmisistä, kuten omasta puolisoista (Rendic 2023, 69). Vahvasti uskonnolliset ihmiset katsovatkin pornoa todennäköisesti yksinään, joka vahvistaa pornografian katsomiseen liittyvää salailua, valehtelua ja eristäytymistä, samoin kuin kiinnijäämisen pelkoa, jolloin pornografian katsomisen parisuhdevaikutukset ovat huonoja (Perry & Whitehead 2019, 59).

Tutkimustehtävä ja sen toteuttaminen

Tässä artikkelissa selvitän suomalaisten kristittyjen kokemuksia pornonkäytön vaikuttavuudesta heidän seksuaalisuuteensa, sekä parisuhteisiinsa ja parisuhdeseksiin. Kristityllä tarkoitan ihmistä, joka identifioi itse itsensä kristityksi. Aineiston analyysin tavoitteena on vastata seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1. Millä tavoin vastaajat kokevat pornonkäytön vaikuttaneen heidän seksuaalisuuteensa ja seksuaaliseen käyttäytymiseensä?
2. Millä tavoin vastaajat kokevat pornonkäytön vaikuttaneen heidän parisuhteeseensa ja parisuhdeseksiin?

Tutkimusaineisto

Olen kerännyt tutkimukseni aineiston maaliskuussa 2018 nettikyselyllä, joka julkaistiin valikoidusti eri verkkosivustoilla, kuten keskustelupalstoilla ja erilaisissa Facebook-ryhmissä. Näitä olivat muun muassa Uskovaiset nuoret Facebook-ryhmä, Suomen evankelisen allianssin Facebook-ryhmä, vauva.fi-keskustelupalsta, suomi24.fi-keskustelupalstan kristinuskoa ja seksiä käsittelevät keskusteluryhmät sekä oma Facebook-sivuni, josta pystyin jakamaan linkin kyselyyn.

Kyselyyn vastasi 505 henkilöä. Saatetekstin avulla, sekä linkin jakoa kohdentamalla ja valikoidulla tavoittelin vastaajiksi itsensä kristityiksi luokittelevia, pornoa katsovia tai pornoa katsojia miehiä ja naisia. Pyrin varmistamaan kohderyhmän oikeellisuuden (pornoa katsojia tai katsovia kristityitä) käyttämällä itse kyselyssä sekä kyselyn saatetekstissä seuraavaa muotoilua: *“Oletko kristitty mies tai nainen? Katsotko pornoa, tai oletko joskus aiemmin elämässäsi katsonut pornoa?”*.

Tutkimusaineistoni osoittaa, että kyselyyn on vastannut hyvin erilaisia ihmisiä, joiden mielipiteet pornografiasta poikkeavat hyvinkin vahvasti toisistaan. Joukossa oli paljon herätysliiketaustaisia ihmisiä.¹ Herätysliikkeistä vastaajien taustoissa painottuivat erityisesti SLEY ja viidesläisyys. Tämä johtunee siitä, että linkki kyselyyn herätti paljon huomiota erityisesti Uskovaiset nuoret -Facebook-ryhmässä, johon kuuluu paljon erityisesti Sley:ssä ja viidesläisyydessä mukana olevia ihmisiä. Myös Suomen evankelisen allianssin Facebook-ryhmään kuuluu paljon

¹ Herätysliikkeet ovat evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien sisällä toimivia, organisoituja kansanliikkeitä. Herätysliikkeet ovat syntyneet protesti- ja uudistusliikkeinä, jotka yleensä ovat korostaneet selkeän yksinkertaista ja voimakasta uskonnollisuutta.

herätysliiketaustaisia henkilöitä. Oma tutkimukseni ei aineistonkeruutapansa takia pyri yleistettävyyteen, vaan pyrkii ensisijaisesti hakemaan ja tutkimaan niiden kristittyjen henkilöiden kokemuksia, joita pornonkäyttö ilmiönä koskettaa.

Nettikyselyssä oli neljä osiota. Ensimmäisessä osiossa kartoitin vastaajien taustatietoja kuten sukupuolta, ikää, siviilisäätystä, ja hengellistä viitekehystä. Toisessa osassa kartoitin vastaajien pornonkäyttötottumuksia ja pornonkäytön esiintyvyyttä strukturoitujen kysymysten kautta. Kysyin muun muassa käyttivätkö vastaajat pornoa nykyään vai käyttivätkö he sitä ennen, kuinka usein he käyttävät/käyttivät pornoa ja kuinka kauan he ovat käyttäneet / käyttivät pornoa. Kolmas osio koostui pornonkäyttöä koskevista avoimista kysymyksistä, joiden avulla kartoitin pornonkäytön syitä ja perusteluja, sekä pornonkäytön seurauksena syntyneitä ajatuksia, kokemuksia ja tunteita. Neljäs osio puolestaan koostui pornoa koskevista väittämistä. Väittämissä käyttämäni Likertin asteikko koostui viidestä vastausvaihtoehdosta (1–5), joiden ääripäissä olivat kohdat “ehdottomasti samaa mieltä” ja “ehdottomasti eri mieltä”.

Tässä tutkimusartikkelissa olen käyttänyt aineistona avoimista kysymyksistä saamiani vastauksia, jotka liittyvät pornonkäytön vaikutuksiin parisuhteessa ja seksuaalisuudessa. Lisäksi olen hyödyntänyt niitä väittämiä, jotka keskittyvät pornonkäytön, seksuaalisuuden ja parisuhteen välisiin vaikutuksiin.

Tutkimusaineiston analyysi

Aineiston analyysissä olen hyödyntänyt aineistolähtöistä laadullista sisällönanalyysia, sen pohjalta tehtävää teemoittelua, sekä tilastollisia menetelmiä hyödyntämällä SPSS tilasto-ohjelmaa. Menetelmällinen triangulaatio soveltuu hyvin kyseisenlaiseen tutkimukseen, jossa olen pyrkinyt keräämään tietoa ihmisen toiminnasta ja sen vaikutuksista. Mixed method sopii analyysitavaksi myös siksi, että tässä kyseisessä tutkimuksessa laadullinen ja määrällinen tutkimusaineisto täydentävät ja tukevat toisiaan ilmentäen tutkittujen asioiden eri puolia. Tämä näkyy analyysissäni siten, että laadullinen aineisto on saanut minut palaamaan määrälliseen aineistoon ja päinvastoin. Myös itse aineisto on kerätty yhtä aikaa molemmilla metodeilla.

Sisällönanalyysia hyödyntäen olen tarkastellut avoimen kysymyksen kautta saamaani aineistoa eritellen, yhtäläisyyksiä ja eroja etsien sekä tiivistäen. Tämän olen tehnyt koodaamalla ja teemoittelemalla. Laadullisena menetelmänä erityisesti teemoittelu sopii tutkimuskysymyksiin, joihin vastaamalla pyritään kuvaamaan jotakin ilmiötä tai ihmisten näkemyksiä (Ayres 2007, 131–133, Braun & Clarke 2019).

Tässä artikkelissa teemoittelu toteutettiin induktiivisesti eli aineistolähtöisesti. Teemoittelun avulla olen poiminut tätä tutkimustehtävääni koskevan avoimen kysymyksen vastauksista runsaimmin esiintyviä mainintoja liittyen pornonkäytön vaikutuksiin parisuhdetta ja seksuaalisuutta koskien. Nämä maininnat olen järjestänyt teemaluokiksi. Toisin sanoen olen jakanut keskeisimmät pornoa, seksuaalisuutta ja parisuhdetta koskevat maininnat erilaisiin ryhmiin ja muodostanut niistä teemaluokkia perustuen mainintojen esiintyvyyteen aineistossa. Käytetty avoin kysymys oli seuraava: “Kuvaile miten pornonkäyttö on vaikuttanut elämääsi? (esimerkiksi parisuhteeseen, perhe-elämään, työelämään, ystävyys-suhteisiin, seurakuntayhteyteen ja Jumalasuhteeseen)”.

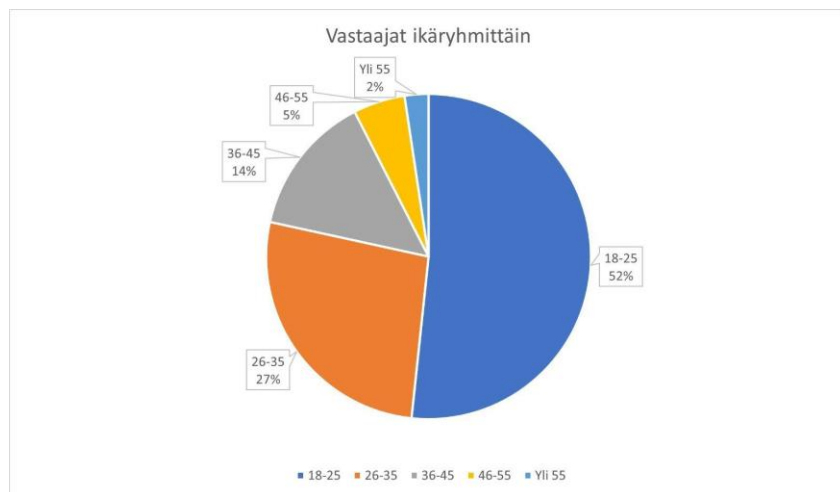
Valikoimani laadullisen aineiston olen lopulta koostanut kuvioiksi ja teemataulukoiksi. Näin olen pyrkinyt löytämään vastauksissa esiintyviä syviä ja toistuvia merkityksiä ja laskemaan ilmiöiden esiintymiä. Lisäksi olen nostanut laadullisesta aineistosta tuloksia kuvailevia sitaatteja. Sitaattien loppuun on sulkeisiin lisätty kirjoittajan sukupuoli, ikä, siviilisäätö sekä se, kuinka tärkeä uskonto on vastaajalle.

Vastaajat

Kyselyyn vastasi kaikkiaan 505 itsensä kristityiksi luokittelevaa henkilöä, joista miehiä oli 59 prosenttia (N=298) ja naisia 41 prosenttia (N=207). Kyselytutkimukselle poikkeavaa sukupuolijakaumaa selittänee se, että miehet yleisesti ottaen katsovat naisia enemmän pornografiaa, mistä syystä heidän osuutensa vastaajissa todennäköisesti korostuu. Esimerkiksi vuoden 2015 Finsex tutkimus osoittaa, että vuonna 2015 kaikista suomalaisista miehistä 70 prosenttia ja naisista 25 prosenttia oli käyttänyt vuoden aikana nettipornoa (Finsex 2015). Tutkimuksen aiheen arkaluonteisuuden takia vastaajien anonymiteetin suojaaminen on ollut tutkimuksen toteuttamisessa oleellista. Tästä syystä verkkokysely laadittiin siten, että vastaajien henkilöllisyys ei ole missään vaiheessa tullut edes tutkijan itsensä tietoon.

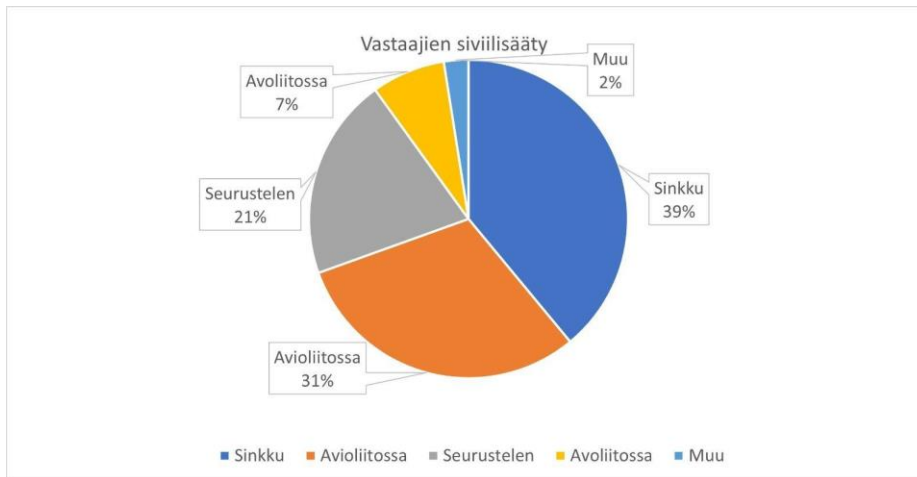
Enemmistö naispuolisista vastaajista (58 %) edusti ikäryhmää 18–25-vuotiaat ja neljännes vastaajista löytyi ikäryhmästä 26–35-vuotiaat. Miehillä puolestaan ikäryhmää 18–25-vuotiaat edusti 47 prosenttia vastaajista, ja neljännes vastaajista löytyi naisten tavoin ikäryhmästä 26–35-vuotiaat.

Enemmistö naispuolisista vastaajista (58 %) edusti ikäryhmää 18–25-vuotiaat ja neljännes vastaajista löytyi ikäryhmästä 26–35-vuotiaat. Miehillä puolestaan ikäryhmää 18–25-vuotiaat edusti 47 prosenttia vastaajista, ja neljännes vastaajista löytyi naisten tavoin ikäryhmästä 26–35-vuotiaat.

Kuvio 1. Vastaajat ikäryhmittäin

Vastaajista avioliitossa oli 30,5 prosenttia ja avoliitossa 7,5 prosenttia. Seurustelusuhhteessa oli 20,5 prosenttia vastaajista, ja sinkkuja 39 prosenttia vastaajista.

Kuvio 2. Vastaajien siviilisäätty

Vastaajista 68 prosenttia piti uskoa/uskontoa elämässään erittäin tärkeänä. Melko tärkeänä tai jonkin verran tärkeänä uskontoa piti 26 prosenttia. Vastaajat määrittivät hengellisyyttään tarkemmin muun muassa uskontokunnan, herätysliiketaustan ja kirkossakäynnin aktiivisuuden kautta. Vastaajista 59 prosenttia kuului evankelis-luterilaiseen kirkkoon, 17 prosenttia hel-luntaiherätykseen, ja 9 prosenttia vapaakirkkoon. Vastaajien taustoissa näkyi myös selkeitä vaikutteita eri herätysliikkeistä. Naispuolisista vastaajista 34 prosenttia kertoi kuuluvansa Sley:hyn, 15 prosenttia kansanlähetykseen ja 13 prosenttia suomen raamattuopistoon. Miehistä puolestaan 27 prosenttia kertoi kuuluvansa Sley:hyn, 27 prosenttia kansanlähetykseen ja 15 prosenttia kansan raamattuseuraan.

Kaikista kyselyni vastaajista jumalanpalveluksiin tai muihin hengellisiin tilaisuuksiin osallistui vähintään kerran kuukaudessa tai useammin 74 prosenttia vastaajista (n=456). Myös rukoilemistiheys oli runsas. Viikoittain tai useammin rukoili 84 prosenttia vastaajista (n=456). Tämä vastaajien vahva uskonnollisuus / uskonnollinen aktiivisuus voi selittää sitä, että erityisesti avointen kysymysten vastauksissa pornografian vaikutukset parisuhteeseen nähtiin enimmäkseen negatiivisina. Tämä johtuu siitä, että moraalisten ja uskonnollisten arvojen, sekä pornografian käytön ja syyllisyyteen liittyvän yksinäisyyden, vetäytymisen ja masennuksen oireiden välillä on selkeä yhteys. Toisin sanoen ihmiset, jotka ovat uskonnollisia ja rikkovat omaa moraalista vakaumustaan pornografian kautta, kokevat todennäköisemmin häpeää ja kognitiivista ristiriitaa, jolloin he vetäytyvät sosiaalisista suhteista ja toiminnasta, tai pitävät niitä vähemmän nautinnollisina kuin aiemmin (Perry & Whitehead 2019, 50–61). Tämä pornonkäytöstä aiheutuva moraalinen ristiriita on usein yhteydessä intiimeissä suhteissa koettuun ahdistukseen ja avioliiton laadun heikkenemiseen erityisesti niillä vastaajilla, jotka tuomitsevat pornonkäytön mutta käyttävät sitä silti (Grubbs & Perry 2019, 13). Kyseinen moraalinen ristiriita näkyi myös omassa tutkimuksessani. Kyselyyni vastanneista, pornoa käyttävistä tai käyttäneistä kristityistä pornokäyttöä piti kristinuskon vastaisena 80 prosenttia vastaajista.

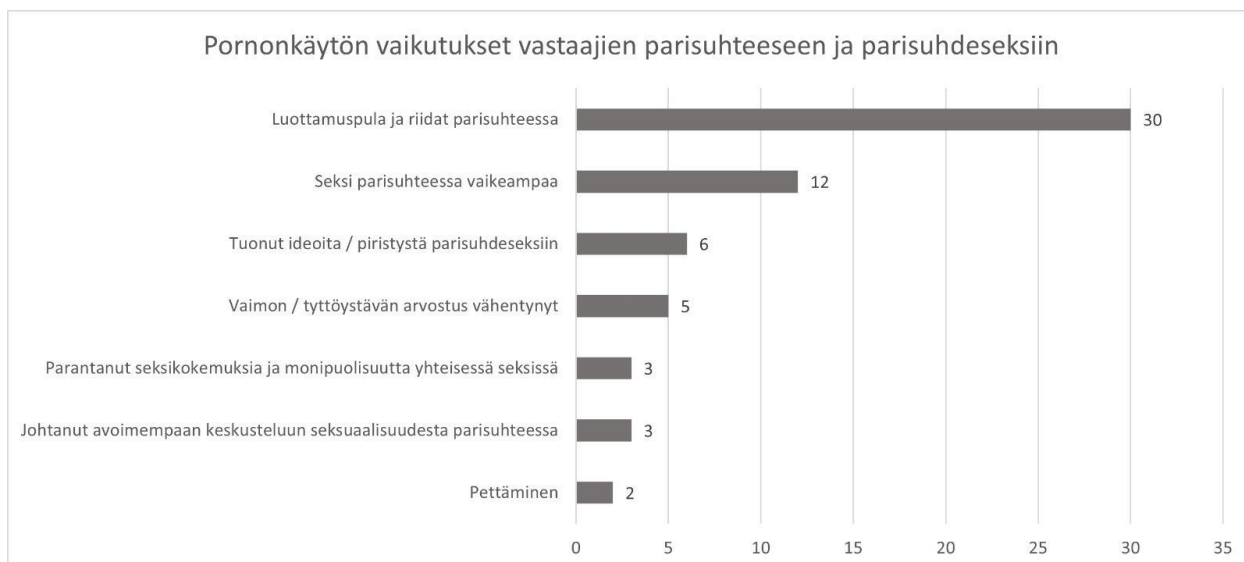
Edellä mainittuja taustoja vasten tarkasteltuna voidaan todeta, että kyselyyn vastanneiden enemmistö on nuoria, parisuhteessa tai seurustelusuhteessa olevia, usein herätysliiketaustaisia henkilöitä, jotka pitävät uskontoa elämässään erittäin tärkeänä ja ovat uskonnollisesti aktiivisia.

Tutkimuksen tulokset

Tässä tulososassa tarkastelen sitä, miten tutkimukseen osallistuneet kristityt kokevat pornonkäytön vaikuttaneen heidän omaan seksuaalisuuteensa, seksuaaliseen käyttäytymiseensä, parisuhteeseensa ja parisuhdeseksiin. Hain vastausta kysymykseen seuraavalla avoimella kysymyksellä: “Kuvaile miten pornonkäyttö on vaikuttanut elämääsi? (esimerkiksi parisuhteeseen, perhe-elämään, työelämään, ystävyys-suhteisiin, seurakuntayhteyteen ja Jumalasuhteeseen)”. Kysymykseen vastasi 282 henkilöä, ja näistä 282 vastauksesta 137:ssä mainittiin parisuhteeseen / seksuaalisuuteen liittyviä asioita. Alla oleviin taulukoihin on siis kerätty kaikista vastauksista ainoastaan ne vastaukset, joissa vastaajat kirjoittavat siitä, miten he kokevat pornonkäytön vaikuttaneen seksuaalisuuteen ja seksuaaliseen käyttäytymiseen (76 mainintaa) taikka parisuhteeseen ja parisuhdeseksiin (61 mainintaa). Vastausten perusteella pornonkäytön vaikutukset kristittyjen seksuaalisuuteen ja parisuhteeseen ovat moninaisia. Aineistossa esiintyneet vaikutukset on koottu kuvioihin 3 ja 4.

Kuvio 3. Pornonkäytön vaikutukset vastaajien seksuaalisuuteen ja seksuaaliseen käyttäytymiseen

Kuvio 4. Pornonkäytön vaikutukset vastaajien parisuhteeseen ja parisuhdeseksiin

Pornonkäytön vaikutukset vastaajien seksuaalisuuteen ja seksuaaliseen käyttäytymiseen

Tämän tutkimuksen vastaajat käyttivät pornografiaa ensisijaisesti itsetyydytykseen. Naisista 86 prosenttia ja miehistä 93 prosenttia kertoi käyttävänsä pornoa itsetyydytyksen yhteydessä (n=352). Myös useimmat kansainväliset tutkimukset yhdistävät pornonkäytön tiiviisti itsetyydytykseen, sillä seksuaalinen kuvamateriaali toimii masturbaation virikkeenä niin miehillä kuin naisilla (Prause 2019).

Kansainväliset tutkimukset ovat yhdistäneet runsaan pornografian käytön ja itsetyydytyksen myös vähemmän raportoituun seksuaaliseen tyytyväisyyteen sekä miesten että naisten keskuudessa (Peter & Valkenburg 2009, 639–660; Muusses, Kerkhof & Finkenauer 2017, 77–84, Prause 2019). Pornonkäytön katsotaan ohjaavan seksuaalisuutta pois ihmisten välisestä seksiaktista, sekä vähentävän halua sitoutumiseen. Lisäksi sen katsotaan luovan epärealistisia odotuksia seksistä (Muusses, Kerkhof & Finkenauer 2017, 77–84).

Myös tämän tutkimuksen vastaajat kokivat pornonkäytön vaikuttaneen omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaaliseen käyttäytymiseensä lähinnä negatiivisesti. Moni vastaaja kirjoitti siitä, kuinka pornonkäyttö on vääristänyt heidän seksuaalisuuttaan sekä mielikuvia seksistä (28 mainintaa).

...pornon käyttö huononsi omaa seksuaaliterveyttä liiallisen itsetyydytyksen vuoksi. Se haavoitti myös sisintä voimakkaasti ja omaa suhdetta itseäni. Koin aina riittämättömyyttä kun katselin miespornotähtien "suorituksia". En koskaan ymmärtänyt että olen itsekin komea mies ja tällaisenakin enemmän kuin ok, itsensä vertailusta toisiin tuli rutiini ja se huononsi tilannetta (mies, 26–35 v., sinkku, uskonto erittäin tärkeä)

Oman taustani ja pornon takia koen itseni likaiseksi ja toisaalta seksuaalisuudestani on tullut likaisempaa. Suostun asioihin miesten kanssa (joita en haluaisi) koska olen nähnyt niin tehtävän pornossa. Joskus ajattelen, että minun pitäisi

myydä ja kuvata itseäni samalla tavalla. (nainen, 18–25 v., sinkku, uskonto erittäin tärkeä)

Vastaajien kokemukset pornonkäytön vaikutuksista ovat hyvin samansuuntaisia kuin Štulhofer & al. (2010) tutkimustulokset, joiden mukaan pornografian katselu luo ja vahvistaa seksuaalisia toimintamalleja, sillä pornografialla on aktiivinen rooli seksuaalisten käsikirjoitusten kehittämisessä (Štulhofer, Busko & Landripet 2010, 168–178). Nämä käsikirjoitukset sisältävät seksiä koskevia uskomuksia, joihin voi sisältyä käsityksiä esimerkiksi siitä, mikä on hyvää seksiä, mitä "seksikkyyttä" on ja millainen on seksikäs ja hyväksyttävä keho. Tämä näkyi myös vastaajien ajatuksissa, kuten "minun pitäisi myydä ja kuvata itseäni samalla tavalla" taikka "koin aina riittämättömyyttä kun katselin miespornotähtien 'suorituksia'". Pornoa katsoessaan yksilö voikin omaksua pornografiassa esitettyjä normeja ja käyttäytymismalleja osaksi omaa seksuaalista käsikirjoitustaan, jolloin vaatimukset seksuaalisen tyydytyksen saavuttamiseksi heijastavat niitä akteja ja seksuaalisen olemisen tapoja, joita porno katsojalleen välittää (Štulhofer, Busko & Landripet 2010, 168–178).

Usea vastaaja kuvaakin sitä, kuinka pornonkäyttö on saanut heidät katsomaan, ajattelemaan ja/tai kokeilemaan seksuaalisia akteja, joita he eivät pidä hyvinä, ja kuinka pornoa katsoessa halusi vain "enemmän ja rajumpaa menoa". Moni kuvailee pornonkäytön myös ohjanneen omaa seksuaalisuutta väärään suuntaan.

Koen osittain pornonkäytöstä johtuen menettäneeni viattomuuteni seksuaalisesti, vaikka en olekaan harrastanut seksiä koskaan. Olen myös huomannut, että jostain syystä heteropornoa katsoessa samaistun videon mieheen, vaikka olen nainen. Koen heteropornon usein naista alentavaksi ja alistavaksi, ja olen sen vuoksi välillä katsonut lesbopornoa, joka tuntuu enemmän sellaiselta, millaista haluaisin seksin olevan: – hellää läheisyyttä. Olen kokenut, että lesbopornon katsominen on vahvistunut seksuaalista kiinnostustani muita naisia kohtaan, mitä en pidä hyvänä. Lisäksi pornon takia seksifantasiani ovat muuttuneet ajan kuluessa minua alistaviksi, ja en pidä tästä kehityksestä. (nainen, 18–25 v., sinkku, uskonto erittäin tärkeä)

Ne vuodet, kun olin seksuaalisesti addiktoitunut, elin eristyksissä muista. Eristyneisyys varmasti lisäsi itse ongelmaa, ja porno piti häpeän vankina. Minulla oli niin outoja haluja/fetissejä, että pelkäsin olevani normaalin ihmisyhteyden/avioliiton ulkopuolelle tuomittu. Porno on jättänyt syviä haavoja mieleeni ja tunteisiini, koska vaikka pornon käytön lopettaisi, kuvat säilyvät mielessä ja unissa pitkään. Myös sanoisin että varhainen altistuminen pornolle (7–12v) väärästi kehitystäni huomattavasti ja loi "sisäisen dilemman": tämä on ällöttävää, mutta "ollakseni joku" minun on opittava tykkäämään tästä. (nainen, 18–25 v., seurustelee, uskonto erittäin tärkeä)

Jälkimmäisen vastaajan kuvaama varhainen altistuminen pornografialle onkin usein yhteydessä varhaisempaan seksuaaliseen aktivoitumiseen, vapaamielisempiin asenteisiin seksiä kohtaan, sekä avioliiton ulkopuolisen seksin hyväksymiseen (Lo & Wei 2005, 221–237). Lisäksi jatkuva altistuminen pornografialle on yhteydessä pornografiassa yleisesti esitettyjen seksuaalisten käyttäytymismallien lisääntyneeseen hyväksymiseen ja kokeilemiseen. Yksi esimerkki tällaisesta on väkivallan erotisoiminen, jolloin väkivaltaa aletaan pitämään hyväksyttynä osana

seksuaalista kanssakäymistä. Riskinä on erityisesti naisia esineellistävien näkemysten ja käyttäytymismallien omaksuminen, koska naisia kuvataan pornografiassa yleisesti seksuaalisen halun tyydyttämisen välineinä (Flood 2009, 384–400).

Tämä naisten esineellistäminen pornonkäytön seurauksena näkyi myös tämän tutkimuksen miespuolisten vastaajien kohdalla (17 mainintaa).

Pornon käyttö on vaikuttanut ajatusmaailmaani. Tyypillistä oli että riisuin mielesäni hyvännäköisiä tyttöjä ja kuvittelin miltä seksi heidän kanssaan tuntuisi. (mies, 26–35 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

...olen saanut kyllä ymmärtää, miten paljon ja miten pitkään se vaikutti esim. siihen, miten näen naiset. Puhdas pyhittynyt etenkin aviossa olevan miehen mieli näkee naiset äiteinä, siskoina tai tyttärinä. Taas saastuneeseen mieleen vaikuttaa katsottu porno, sekä esim. tietyt asennot joita on pornossa nähnyt. Esim pyllistykset jne. Huomaan siis pornon vaikuttaneen siihen, miten katson ja näen naisia ja teinityttöjä, mutta Jumalalle kiitos tässä asiassa on tapahtunut valtava määrä Jumalan työtä. (mies, 36–45 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Naisten esineellistäminen pornonkäytön vaikutuksena näkyy myös väittämässä. Väittämän ”ajatukseni naisista on muuttunut pornonkäytön seurauksena” kanssa ehdottomasti tai joko-kin samaa mieltä oli 54 prosenttia miespuolisista vastaajista (n= 155). Runsaasti pornoa kuluttavat henkilöt ovatkin verrokkiryhmiä alttiimpia pornografian negatiivisille vaikutuksille, kuten alhaisemmalle seksuaaliselle tyytyväisyydelle, sekä hyväksyville asenteille naisiin kohdistuvaa väkivaltaa kohtaan. Pitkäaikainen altistuminen ja äärimmilleen viedyn pornografisen materiaalin käyttö altistavat yksilön myös suuremmalle halulle toteuttaa pornografiassa nähtyjä asioita oikeassa elämässä (Udomritkul 2022, 24), kuten käy ilmi seuraavasta vastauksesta:

Huomaan, että sensitiivisyys väheni käyttöuran aikana – piti olla kovempaa tai erikoisempaa, esim. poikkeavaa anatomiaa (iso klitoris, ”puffy areolas”). Olin jo lipumassa kohti teinityttäreni tirkistelemistä, kun apu löytyi. (mies, 36–45 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Pornossa tapahtuva naisten esineellistäminen ja pornon välittämä alistavien asenteiden hyväksyminen voi vaikuttaa oleellisesti myös pornoa käyttävän henkilön kumppaniin, kuten seuraavan vastaajan kohdalla.

Poikaystävän pornon katsominen satutti minua todella pahasti, koska hän joutui joskus katsomaan pornoa, jotta innostuisi minusta. Itselläni ei ollut tällaista ongelmaa. Kuulin paljon kommentteja kroppani ulkonäöstä, miten jossai paikoissa oli liikaa läskiä tai selluliittia. Todellisuudessa pääsin alipainon rajoilta normaalipainoon. Tämä oli poikaystäväni mielestä huono asia joten kuulin vuoden siitä, että minun pitäisi laihduttaa ja treenata, saada parempi kroppa. (nainen, 18–25 v., seurustelee, uskonto erittäin tärkeä)

Myös kansainväliset tutkimukset osoittavat, että naiset raportoivat kokevansa kumppaninsa pornonkäytön seurauksena heikentyneitä luottamusta kehonkuvaansa kumppanin varta-loonsa kohdistaman kritiikin vuoksi, lisääntyneitä painostusta pornografiassa nähtyjen tekojen

suorittamiseen, sekä vähemmän varsinaista seksiä oman kumppaninsa kanssa (Albright 2008, 175–186). Miehet puolestaan ilmoittivat suhtautuvansa kriittisemmin kumppaninsa kehoon ja olevansa vähemmän kiinnostuneita varsinaisesta seksistä pornonkäytön seurauksena (Albright 2008, 175–186). Tämä käy ilmi myös seuraavan vastaajan kohdalla:

Hyljeksin 15 vuotta hieman ylipainoista vaimoani, kun hän ei näyttänyt pornotähdeltä. (mies, 36–45 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Edellä mainittujen seikkojen lisäksi vastaajat kokivat, että pornonkäyttö oli vaikeuttanut halukkuutta tai kykyä sitoutua parisuhteeseen erityisesti naimattomilla vastaajilla (6 mainintaa), sekä ylipäätään vaikeuttanut suhteen luomista vastakkaiseen sukupuoleen (8 mainintaa).

Parisuhteen muodostaminen on vaikeutunut, luotto ihmisten ja varsinkin miesten, motiiveihin kohdallani on mennyt. (nainen, 36–45 v., sinkku, uskonto erittäin tärkeä)

se väärästi käsitystäni seurustelusta aluksi mutta nyt olen kuivilla ja käsittänyt mitä seurustelu on, en pystynyt vakituiseen parisuhteeseen ennen kuin lopetin pornon katselun. (mies, 18–25 v., seurustelee, uskonto erittäin tärkeä)

Uskon, että sillä on iso vaikutus siihen, miksi olen sitoutumiskammoinen. Totuin halpaan ja helppoon tyydytykseen, jossa ei vaadittu intimiteettiä ja itsensä jakamista hylätyksi tulemisen uhalla, minkä vuoksi parisuhteen muodostaminen ja siinä pysyminen tuntuu haastavalta ja pelottavalta”. (nainen, 18–25 v., seurustelee, uskonto erittäin tärkeä)

Pornografian käytön runsauden onkin todettu olevan yhteydessä siihen, että seksuaalinen toiminta aletaan nähdä puhtaasti fyysisenä toimintana, jolla tyydytetään omaa nautintoa, ja josta puuttuvat ihmissuhteisiin liittyvät tunteet taikka romanttiset tekijät (Peter & Valkenburg 2006, 639–660). Joidenkin kohdalla pornografiasta saattaa tulla myös ainoa seksuaalisuuden toteuttamisen muoto, kuten seuraavan vastaajan kohdalla:

...mietin sinkkuna, että pornon katselu vaikuttaa todennäköisesti siihen, keitä miellän potentiaalisesti kiinnostaviksi kumppaneiksi. Tavallisten ihmisten seksuaalinen kiinnostavuus kärsii inflaation, kun pornon kautta on lukemattomia juuri omiin ihanteisiin sopivia malleja tarjolla. (mies, 26–35 v., sinkku, uskonto erittäin tärkeä)

Toisaalta tässä tutkimuksessa esiin nousi myös joitakin pornonkäytön positiivisia vaikutuksia. Vastaajat muun muassa kokivat pornon antaneen heille uusia ideoita suhteessa seksuaalisuuteen. Väittämän “koen, että porno on opettanut minulle jotain uutta seksistä” kanssa ehdottomasti tai jokseenkin samaa mieltä oli 60 prosenttia naisista (n=99) ja 54 prosenttia miehistä (n=155). Tämä selittyy osittain sillä, että valtaosa pornoa käyttävistä kristityistä on useimmiten aloittanut pornonkäytön teini-iässä kiinnostuksesta ja uteliaisuudesta seksiä ja pornoa kohtaan (Rendic 2022, 32–33).

Pornonkäytön positiivisissa vaikutuksissa avointen kysymysten kohdalla (4 mainintaa) korostui se, että pornonkäyttöä ei lähtökohtaisesti pidetty huonona asiana. Pornonkäytön nähtiin

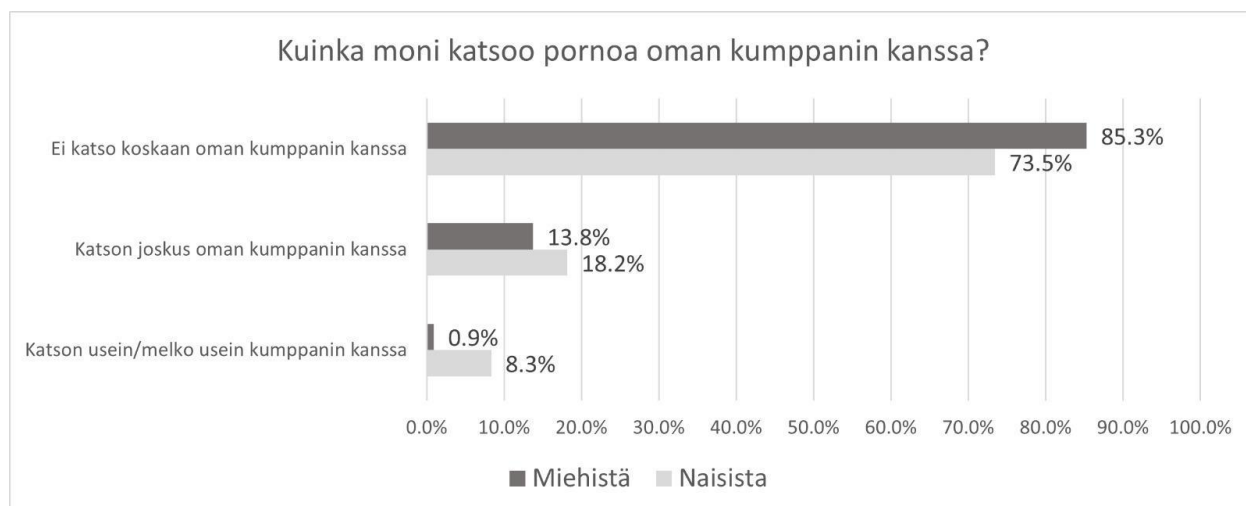
sitä vastoin tuoneen lisäväriä omaan seksuaalisuuteen ja seksiin. Kyseiset vastaajat eivät myöskään pitäneet uskontoa kovin tärkeänä omassa elämässään.

Vain myönteisiä vaikutuksia. Itsetyydytys on sen kanssa hienoa ja porno ei minun Jumalaani haittaa. Suren ihmisiä, jotka eivät voi käyttää pornoa apuvälineenä ahdasmielisyytensä vuoksi. (nainen, 36–45 v., avioliitossa, uskonto jonkin verran tärkeä)

Nykyään positiivinen suhtautuminen pornoon tekee asiasta ongelmattoman. ... Saattaa vaikuttaa kauneusihanteisiin ja "nostaa odotukset epäaidoiksi", mutta sama riski koskee mainoksia, mediaa ja toimintaelokuvia. ...Tuo rennompaa ilma-
piiriä seksiin avopuolison kanssa, koska voin nostaa kestävyttäni seksissä itse-
tyydyttämällä ensin. (mies, 18–25 v., avioliitossa, uskonto vain vähän tärkeä)

Edellä olevia vastauksia yhdistää myös se, että pornonkäyttö ei aiheuta vastaajille ongelmia, ja että pornoa ei katsota salassa omalta kumppanilta. Jaettu taikka avoimesti tapahtuva pornografian käyttö näyttäisikin joidenkin tutkimusten mukaan olevan yhteydessä seksuaaliseen tyytyväisyyteen, samoin kuin avoimempaan seksuaaliseen kommunikaatioon kumppaneiden välillä (Kohut & al. 2018, 655–676).

Tämän tutkimuksen vastaajista kuitenkin selkeä vähemmistö kertoi käyttävänsä pornoa yhdessä kumppanin kanssa. 85 prosenttia miehistä (n=220) ja 74 prosenttia naisista (n=133) ilmoitti, ettei koskaan katso pornoa yhdessä kumppaninsa kanssa. Joskus pornoa katsoi oman kumppaninsa kanssa naisista 18 prosenttia, ja melko usein tai usein 8 prosenttia naisista. Miehistä puolestaan 14 prosenttia katsoi pornoa kumppaninsa kanssa joskus, ja usein tai melko usein pornoa katsoi kumppaninsa kanssa vain 1 prosentti (n=353).

Kuvio 5. Kuinka moni katsoo pornoa oman kumppanin kanssa? (n=353)

Nämä tulokset ovat hyvin samansuuntaisia niiden kansainvälisten tutkimusten kanssa jotka osoittavat, että miehet katsovat naisia useammin pornoa yksinään (Carroll & al. 2016, 146–163).

Lisäksi tämän luvun alussa mainitut tulokset pornon katsomisesta yksinään ja erityisesti itsetyydytyksen yhteydessä voivat osaltaan selittää sitä, että erityisesti avointen kysymysten vastauksissa pornografian vaikutukset omaan parisuhteeseen (joita käsitellään seuraavassa luvussa) nähdään enimmäkseen negatiivisina. Esimerkiksi Perry ja Kohut ovat omissa tutkimuksissaan todenneet, että pornonkäytön vaikutukset parisuhteelle ovat yleensä positiivisia vain siinä tapauksessa, että pornoa katsotaan yhdessä, siihen ei liity masturbointi, ja että siitä kommunikoidaan avoimesti (Perry 2017 & 2019, Kohut & al. 2018, 655–676; Kohut & al. 2021).

Pornonkäytön vaikutukset vastaajien parisuhteeseen ja parisuhdeseksiin

Valtaosa tämän tutkimuksen vastaajista koki pornonkäytön vaikuttaneen omaan parisuhteeseensa ja parisuhdeseksiin lähinnä negatiivisesti. Moni vastaaja kirjoitti siitä, kuinka pornonkäyttö on aiheuttanut parisuhteessa paljon luottamuspulaa ja riitoja (30 mainintaa), ja johtanut pahimmillaan pettämiseen.

Myös kansainväliset tutkimukset ovat yhdistäneet runsaan pornonkäytön vähemmän raportoituun seksuaaliseen tyytyväisyyteen ja parisuhdetyytyväisyyteen, vähäisempään vetovoimaan ja haluun omaa kumppania kohtaan, lisääntyneeseen avioerohalukkuuteen sekä parisuhteen vakauden vähenemiseen (Willoughby & Dover 2022, 13). Halu avioliiton ulkopuolisiin suhteisiin onkin tyypillistä osalle pornografian käyttäjistä ja tuli vahvasti esiin myös tässä tutkimuksessa, kuten käy ilmi esimerkiksi seuraavasta vastauksesta:

Porno avasi väylän myös pettämisille. Nykyään olen vapaa ko. asiasta. Mutta jos annat pikkusormen ko. asialle esim. Iltasanomien kautta yms, niin mahdollisuus on että pikku hiljaa olet taas samassa loukussa. Pyhä Henki voi tosiaan vapauttaa ihmisen vaikka minkälaisista addiktioista. Ja paholainen hallitsee meitä tässäkin asiassa. (mies, 46–55 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Myös tutkimuksen väittämät viittaavat samaan. Väittämän “olen kokenut halua avioliiton ulkopuolisiin suhteisiin katsottuani pornoa” kanssa ehdottomasti tai jokseenkin samaa mieltä oli 36 prosenttia miehistä (n= 155) ja 22 prosenttia naisista (n=96). Samankaltainen kehityssuunta näkyy myös kansainvälisissä tutkimuksissa. Muun muassa Doran & Price totesivat tutkimuksessaan (2014), että aikuiset, jotka olivat katsoneet pornoa viimeisen vuoden aikana, olivat todennäköisemmin eronneet, heillä oli todennäköisemmin avioliiton ulkopuolinen suhde ja he ilmoittivat harvemmin olevansa tyytyväisiä avioliittoonsa (Doran & Price 2014, 489–498).

Toisaalta pornonkäyttö on aiheuttanut vastaajien parisuhteisiin luottamuspulaa myös ilman fyysistä pettämistä, joskin pornonkäyttö rinnastetaan usein suoraan myös fyysiseen pettämiseen, kuten esimerkiksi seuraavan vastaajan kohdalla.

Parisuhteeseessä on ollut luottamuspula, ja luottamus on pitänyt rakentaa uudelleen. Pornon katselemista on käsitelty parisuhteessa lähes pettämisen tasoisena asiana. (mies, 36–45 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Vastaajista 45 prosenttia olikin eri mieltä väittämän “mielestäni pornografian katsominen ei ole pettämistä” kanssa. Pornonkäyttö nähdään erityisen negatiivisena erityisesti silloin, jos käyttöön liittyy salailua.

Se heikensi parisuhdetta, sillä jatkuva salailu loi jännitettä ja huonoa omaatuntoa. (mies, 18-25 v., seurustelee, uskonto erittäin tärkeä)

Parisuhteessa pornon käyttö oli tuhoisa sen, koska en aluksi ollut rehellinen sen suhteen. (mies, 18-25 v., seurustelee, uskonto melko tärkeä)

Erityisesti naisille oman kumppanin salassa tapahtuneen, laajamittaisen pornografian käytön paljastuminen on usein traumatisoivaa. Tapahtuma voi muuttaa ihmisen maailmankuvaa radikaalilla tavalla, sillä se asettaa vastakkain pornonkäyttäjän puolison aiemman ja nykyisen maailman. Kun aiempi maailma on ollut turvallinen, niin uusi maailma onkin puolison paljastuneen pornonkäytön seurauksena usein tuhoisa, hämmentävä ja käsittämätön. Tämä uusi maailmankuva sisältää äkillisiä ja ennakoimattomia muutoksia petetyksi tulleen puolison käsityksissä suhteessa kumppaniinsa, suhteessa omaan arvoonsa ja haluttavuuteensa naisena, sekä suhteessa näkemykseen oman kumppaninsa luonteesta (Bergner & Bridges 2002, 195).

Erityisen haavoittavana parisuhteelle pidettiin vastaajien keskuudessa pornonkäytön salailun lisäksi myös koettua pornoriippuvuutta, mikä käy ilmi seuraavista vastauksista:

Pornonkäyttö muutti käytöstäni ja ajatuksiani naisia kohtaan, aiheutti tunteettomuutta, enkä osannut tuntea empatiaa. Pidin normina, että jokainen nainen itse tyydyttäisi ja pidin heitä enemmän seksuaalisina objekteina. Seksiriippuvuus tuhosi avioliittomme lähes kokonaan. Se on erittäin suuri ongelma avioliitossamme. Seksiriippuvuus on aiheuttanut todella syviä haavoja, joiden kanssa kamppailimme päivittäin. (mies, 18-25 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Pahimmillaan se (pornonkäyttö) oli päivittäistä. ... Avioliitto romahti ja tuli ero. Toki eroon oli syitä useampiakin mutta osaltani pornon käyttö ja siitä aiheutunut ihmiskuvan vääristymä vaikutti paljon." (mies, 36-45 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Myös kansainväliset tutkimukset osoittavat, että erityisen negatiivisesti kokemuksiin pornografian käytön ja parisuhdetyytyväisyyden yhteydestä vaikuttavat pornografian äärimmäisten ja parafilisten sisältöjen katselu (Štulhofer & al. 2010, 168-178), sekä koettu pornoriippuvuus (Willoughby & Dover 2022). Koska suurin osa uskonnollisista järjestelmistä tunnistaa kaiken pornografian käytön vakavaksi hengelliseksi rikkomukseksi, luovat vahvat uskonnolliset uskomukset herkästi ympäristön, jossa uskonnollisesti sitoutunut pornonkäyttäjät kokee voimakasta ahdistusta omasta pornonkäytöstään (Willoughby & Dover 2022). Tällöin pornonkäyttäjät voivat leimata henkilökohtaisen pornon katselunsa pakonomaiseksi tai riippuvuutta aiheuttavaksi riippumatta siitä, täyttääkö heidän käyttönsä kliiniset standardit (Willoughby & Dover 2022).

Tämän tutkimuksen vastaajista 36 prosenttia koki olevansa paljon tai melko paljon riippuvaisia pornosta, ja 41 prosenttia jonkin verran tai vähän riippuvaisia pornosta. (n=352). Lisäksi 43 prosenttia vastaajista ajatteli, että heidän pornonkäyttönsä oli aiheuttanut ongelmia myös heidän läheisilleen.

Toimintani loukkasi vaimoani syvästi ja tietoisuus siitä, että saatoin taas olla samoilla teillä edellisen kysymiskerran ja parannuksenteon jälkeen, vaikutti hänen

kykynsä antautua aitoon seksiin kanssani. (mies, 36–45 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Pornonkäyttö on tuhonnut ja pilannut elämäni, tai tarkemmin ottaen aiemman elämäni, koska nykyisin tuntuu kuin olisin syvän kuopan jälkeen saanut uuden elämän. Parisuhteeseen se toi syvän epäluottamuksen ja haavoittamisen puolisoani kohtaan ja etäännytti meitä seksuaalisesti, psyykkisesti ja henkisesti toisistamme. ...Kristillisessä terapiassa ymmärsin pornonkäyttöni olevan seksuaaliaddiktiota, ja että taustalla on juurisyitä josta pornon käyttöni kumpuaa. Ymmärsin kyseessä olevan addiktion, jossa pakenen oman elämäni rikkinäisyyttä ja kipua addiktiivisesti pornografiaan ja seksisuhteisiin. ...Ymmärsin myös miten paljon tuhoa seksiriippuvuuteni on aiheuttanut puolisololleni, ja pystyimme kahden vuoden asumuseron jälkeen aloittamaan yhteisen parantumisemme. (mies, 36–45 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Cavaglioni (2009) onkin todennut, että pakonomainen pornografian käyttö on erittäin vahingollista romanttisille suhteille ja avioliitoille ja että erityisesti miehen pakonomainen pornonkäyttö lisää naisen kokemia riittämättömyyden ja vihamielisyyden tunteita omaa kumppaniaan kohtaan (Cavaglioni 2009, 295–310).

Edellä mainittujen teemojen lisäksi vastaajat nostivat esiin myös sen, kuinka heidän pornonkäyttönsä on vähentänyt empatiaa ja läheisydentunnetta oman puolison kanssa.

Koen pornonkäytön ongelmaksi. Pornon käyttäminen tuo hetkellisen nautinnon, mutta sen käyttö vaikuttaa alentavasti empatiakykyyni sekä kykyyni kokea läheisyyttä kumppanini kanssa. (mies, 18–25 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Pornonkäyttö (silloin kun sitä käytin) on etäännyttänyt minua miehestäni ja luonut katkeruutta ja jännitteitä välillemme. (nainen, 18–25 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Yksilötasolla tapahtuva pornografian käyttö liittyykin lähes aina parisuhteen laadun heikkeneemiseen, kun taas pariskunnat, jotka harrastivat pornon katselua yhteisenä toimintana, näyttävät joidenkin tutkimusten mukaan olevan suhteellisen immuuneja kielteisille vaikutuksille (Udomritkul, 2022, 15). Toisaalta oma tutkimukseni osoittaa, vastoin tuoreita kansainvälisiä tutkimuksia, että pornografian katsomisella yhdessä oman kumppanin kanssa ei ole aina pelkästään positiivisia vaikutuksia, vaan pornografian kuluttaminen yhdessä puolison kanssa voi vaikuttaa parisuhteeseen myös negatiivisesti. Näin esimerkiksi seuraavan vastaajan kohdalla.

Myöhemmin mukaan tuli pornoa, joka ajoi siihen että en riittänyt enää poikaystävälleni. Hän kohteli minua eri tavalla, kylmemmin. Kirjaimellisesti seksi oli sitä kun katsoin vierestä kun hän ihasteli alastomia naisia netissä. Koin epämiellyttävänä, kun porno tuli seksielämäämme, sillä itse halusin pitää sen erillään vain minun ongelmanani. (nainen, 18–25 v., seurustelee, uskonto erittäin tärkeä)

Edellinen sitaatti kuvastaa hyvin myös Zillmannin (2000, 41–44) tutkimustulosta, jonka mukaan pornografialle altistuminen johtaa vähentyneeseen luottamukseen parisuhteessa, toiveiden hylkäämiseen siitä, että oman seksikumppanin saisi pitää vain itsellään, sekä sen luonnol-

lisena pitämiseen, että seksisuhteet ovat vapaita ja tilapäisiä. Tämän tutkimuksen vastaajat kokivatkin yhteisen seksin parisuhteessa vaikeammaksi pornonkäytön seurauksena (12 mainintaa) kuten seuraavat vastaukset osoittavat:

Suurin ja ikävin vaikutus on sillä, että aiemmin nähnyt kuvat eivät ole kadonneet mielestäni, vaan tulevat mieleen seksin yhteydessä, minkä koen häiritseväksi. (nainen, 36–45 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Pelkään ettei mun mies enää riittäisi mulle jos katsoisin paljon pornoa, että se so-kkaisis mut todellisuudelta. En tiedä onko se vielä vaikuttanut mitenkään suuresti, vaikka kyllä useammin tulee seksiä harrastaessa ajateltua erilaisia videoita kuin siinä vieressä olevaa tyyppiä. (nainen, 18–25 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä).

Pornografian kulutuksella ja erityisesti siihen liittyvillä syyllisyyden tunteilla onkin negatiivinen vaikutus muun muassa pornoa kuluttavan henkilön seksuaaliseen haluun kumppaniaan kohtaan (Bennett & al. 2019, 647–667). Tämä voi näyttäytyä esimerkiksi siten, että kiihottuakseen on oman kumppanin sijaan ajateltava pornografista kuvastoa. Edelliset lainaukset naispuolisten vastaajien kokemuksista poikkeavatkin niistä kansainvälisistä tutkimustuloksista, joiden mukaan naisten pornonkäytön suurempi tiheys liittyy mieskumppanien positiiviseen seksuaaliseen tyytyväisyyteen (Bridges & Morokoff 2010, 562–585). Toisaalta molemmat edellä mainitut vastaajat katsoivat pornoa yksinään, eivätkä oman kumppaninsa kanssa, mikä saattaa selittää eroa. Seksuaalisen median yhteinen käyttö on nimittäin joidenkin tutkimusten mukaan yhteydessä korkeampaan tyytyväisyyteen parisuhteessa verrattuna seksuaalisen median yksinäiseen käyttöön (Bridges & Morokoff 2010, 562–585).

Myös tässä tutkimuksessa esiin nousi joitakin positiivisia vaikutuksia. Pieni osa vastaajista kuvaili, kuinka pornonkäyttö oli tuonut parisuhdeseksiin piristystä, parantanut yhteisiä seksikokemuksia (3 mainintaa), ja johtanut avoimempaan kommunikaatioon seksuaalisuudesta (3 mainintaa). Nämä vastaajat katsoivat pornoa yhdessä oman kumppanin kanssa, ja kumppanit olivat tietoisia myös vastaajan henkilökohtaisesta pornonkäytöstä, kuten seuraavat vastaukset osoittavat:

Parisuhde sexi on tyydyttävämpää, koska pornosta oppii uusia asioita ja on helppompaa puhua sexistä. Molemmat pidämme sidontaleikeistä ja ilman pornon tai seksin katselua asia olisi tuskin koskaan tullut puheeksi. Myös sexivälineet ovat tulleet lisäksi ja uskon että se johtuu pornon katselusta. (mies, 36–45 v., avioliitossa, uskonto ei ollenkaan tärkeä)

Parisuhteessa rikastuttanut seksielämää. Tuonut ideoita apuvälineistä ja leluista. Helpottanut seksistä puhumista ja tuonut itselleni rohkeutta kokeilla asioita. (nainen, 46–55 v., avioliitossa, uskonto erittäin tärkeä)

Muun muassa Daneback ja kumppanit ovatkin todenneet tutkimuksessaan, että pariskunnat, joissa molemmat käyttivät pornografiaa, vaikkakaan eivät välttämättä yhdessä, raportoivat suhteellisen matalista "toimintahäiriöistä" ja korkeammasta "eroottisesta ilmapiiristä kuin ne pariskunnat, joista vain toinen kuluttaa pornoa (Daneback & al. 2009, 746–753). Myös tarkoituksellinen pornografian käyttö, sekä kyky kriittisyyteen pornoa katsellessa korreloi positiivisemmän käyttökokemuksen kanssa parisuhteessa (Udomritkul, 2022, 6). Oma tutkimukseni

tuo tähän kuitenkin päinvastaisia tuloksia. Vaikka molemmat osapuolet ovat katsoneet pornoa, ei parisuhdevaikutus ole silti ollut positiivinen, eikä edes neutraali, kuten käy ilmi seuraavasta vastauksesta:

Parisuhteessa se tuntui aika väärältä. Katsoimme molemmat pornoa tahoillamme ja tuntui että seksuaalisuuden jakaminen toisen kanssa olisi ollut antoisampaa. Mutta tottumuksesta oli haastavaa päästä pois. Meillä oli kuitenkin aktiivinen seksielämä. (mies, 18–25 v., sinkku, uskonto melko tärkeä)

Kokemus siitä, että pornografian käyttö olisi parantanut yhteistä seksielämää, onkin tämän tutkimuksen vastaajien keskuudessa harvinaista (4 mainintaa). Väittämän ”pornografian katsominen on parantanut seksielämää oman kumppanin kanssa” ehdottomasti tai jokseenkin samaa mieltä oli 22 prosenttia naisista (n=96) ja 13 prosenttia miehistä (n=155). Vaikka pornoa olisi katsottu yhdessä, tai molemmat omilla tahoillaan, on vaikutukset kuitenkin myöhemmin koettu pääsääntöisesti huonoiksi.

Johtopäätökset

Tämän artikkelin tavoitteena on ollut selvittää suomalaisten kristittyjen kokemuksia pornonkäytön vaikuttavuudesta heidän seksuaalisuuteensa, sekä parisuhteisiinsa ja parisuhdeseksiin. Tutkimukseen pyrittiin saamaan vastaajiksi joko pornoa nykyään tai aiemmin käyttäneitä, itsensä kristityiksi identifioivia miehiä ja naisia. Enemmistö vastaajista oli herätysliiketaustaisia, erityisesti SLEY:hyn ja viidesläisyyteen kuuluvia kristittyjä, joille uskonto on elämässä erittäin tärkeä asia.

Tutkimuksen perusteella nähdään, että tähän tutkimukseen vastanneet, pääosin herätysliiketaustaiset kristityt kokevat oman pornonkäyttönsä tuottavan varsin negatiivisia vaikutuksia suhteessa omaan seksuaalisuuteensa, parisuhteeseensa ja parisuhdeseksiin. Aineistonkeruutaan vuoksi tulokset eivät ole yleistettävissä. Tästä huolimatta tutkimuksen tulokset ovat varsin yhteneviä niiden kansainvälisten tutkimusten kanssa, jotka osoittavat, että itsensä uskonnollisiksi luokittelevat ihmiset kokevat pornonkäyttönsä vaikutukset usein negatiivisina, etenkin, jos pornonkäyttö tapahtuu puolisolta salassa, ja sotii ympäröivän uskonyhteisön moraalisia arvoja ja periaatteita vastaan (Perry & Whitehead 2019, 50; Grubbs & Perry 2019, 13; Bergner & Bridges 2002, 195).

Vastoin joitakin tuoreita kansainvälisiä tutkimuksia (esim. Udomritkul, 2022, 15), tämän tutkimuksen vastaajat eivät nähneet yhteisellä pornografian katsomisella kumppanin kanssa pelkästään matalia toimintahäiriöitä tai pelkästään positiivisia vaikutuksia, vaan pornografian kuluttaminen myös yhdessä puolison kanssa vaikutti parisuhteeseen pääosin negatiivisesti. Tunnesuhteen koettiin kylmenevän, ja mukaan tuli toisen osapuolen kehon arvostelua, sekä pornografisten kuvien mieleenpalauttamista keskinäisen seksin aikana. Nämä vastaajien kokemukset poikkeavat myös niistä kansainvälisistä tutkimuksista, joiden mukaan naisten pornonkäytön suurempi tiheys liittyisi mieskumppanien positiiviseen seksuaaliseen tyytyväisyyteen (Bridges & Morokoff 2010, 562–585).

Pornonkäytön vaikutuksista seksuaalisuuteen ja parisuhteeseen eniten mainintoja saikin kokemus siitä, että pornonkäyttö on aiheuttanut parisuhteessa paljon luottamuspulaa ja riitoja (30 mainintaa), sekä johtanut pahimmillaan pettämiseen. Moni koki puolison pornonkäytön

pettämiseen rinnastettavana asiana, ja toisaalta moni oli myös kokenut oman pornonkäyttönsä aiheuttaneen halua avioliiton ulkopuolisiin suhteisiin. Lisäksi pornonkäytön koettiin aiheuttaneen salailua ja sitä kautta vahvoja loukkaantumisen tunteita ja rakoilua keskinäiseen luottamukseen.

Luottamuspulan ja riitojen lisäksi vastaajat kokivat, että pornonkäyttö on vääristänyt heidän seksuaalisuuttaan sekä mielikuvia seksistä (28 mainintaa). Pornonkäytön seurauksena on koettu itsetunto-ongelmia, riittämättömyyttä seksuaalisesti, sekä painetta ylittää omia seksuaalisia rajoja. Monen vastaajan kohdalla pornonkäyttö on saanut heidät myös katsomaan, ajattelemaan ja/tai kokeilemaan seksuaalisia akteja, joita he eivät pidä hyvinä.

Edellä mainittujen asioiden lisäksi pornonkäytöllä nähtiin olevan iso merkitys naisten esineellistämisen lisääntymisessä. Tämä näkyi erityisesti miespuolisten vastaajien kohdalla (17 mainintaa). Miehet kuvaavat, kuinka heidän ajatuksensa naisista on muuttunut ja kuinka he saavat itsensä kiinni seksistisistä ajatuksista. Samoin miehet kertovat, että pornonkäyttö on saanut heidät suhtautumaan kriittisemmin kumppaninsa kehoon, haluamaan kovempaa, erilaisempaa ja naista enemmän alistavaa pornoa, sekä vähentäneen kunnioitusta ja arvostusta, samoin kuin empatiaa ja läheisyydentunnetta omaa kumppania kohtaan.

Myös yhteinen seksi koettiin parisuhteessa vaikeammaksi pornonkäytön seurauksena (12 mainintaa). Miehet olivat vähemmän kiinnostuneita varsinaisesta seksistä pornonkäyttönsä seurauksena, ja naiset puolestaan kokivat riittämättömyyttä ja luottamuspulaa, jotka vaikeuttivat seksuaalista kanssakäymistä oman puolison kanssa. Lisäksi vastaajat kuvailivat, kuinka pornografiassa nähdyt kuvat tunkeutuivat mieleen seksin aikana, häiriten keskittymistä omaan puolisoon, sekä tuoden mieleen vääränlaisia seksuaalisia haluja/himoja.

Kuitenkin myös tässä tutkimuksessa löytyi mainintoja siitä, että pornonkäyttö on tuonut ideoita / piristystä parisuhdeseksiin (6 mainintaa) auttanut löytämään omaa kehoa / seksuaalisuutta, (4 mainintaa), ja vaikuttanut positiivisesti keskinäiseen kommunikaatioon seksistä (3 mainintaa). Näitä vastauksia yhdistää se, että pornonkäytön ei lähtökohtaisesti katsottu olevan negatiivinen taikka tuomittava asia. Lisäksi suurimmalle osalle näistä vastaajista uskonto ei ollut omassa elämässä erittäin tärkeä asia, ja oma kumppani oli usein tietoinen toisen osapuolen pornonkäytöstä, jos vastaaja oli parisuhteessa. Nämä vastaukset korreloivat niiden kansainvälisten tutkimusten kanssa, joiden mukaan yhdessä sovittu pornonkäyttö voi joissakin tapauksissa edistää parisuhteen kommunikaatiota ja seksuaalista aktiivisuutta. (Kohut & al. 2018, 655–676; Bridges & Morokoff 2010, 562–585).

Tutkimuksen valossa voidaan todeta, että kristittyjen pornonkäytöllä on isoja vaikutuksia tutkimukseen vastanneiden kristittyjen seksuaalisuuteen ja parisuhteeseen. Pornonkäyttö aiheuttaa pääsääntöisesti negatiivisia vaikutuksia, kuten luottamuspulaa, riittämättömyyden tunteita, toisen osapuolen esineellistämistä ja vääristyneitä mielikuvia seksistä. Nämä kaikki puolestaan etäännyttävät ihmistä omasta puolisosta, ja synnyttävät pahimmillaan halua avioliiton ulkopuolisiin suhteisiin. Edellä kuvatut tutkimustulokset korreloivat vahvasti myös Wrightin 3A-mallin kanssa, jonka mukaan pornografian negatiiviset vaikutukset johtuvat pornografian sosiaalisesta vaikutuksesta kuluttajiinsa (Wright, Tokunaga & Bae 2014, 98). Toisaalta on huomattava, että joukossa oli myös muutamia vastaajia, jotka kokivat pornonkäytön myönteisenä asiana elämässään

Tulokset myös osoittavat, että kristityt eivät ole irrallaan yhteiskuntamme jatkuvasti lisääntyvästä pornonkäytöstä, päinvastoin. Myös kristityt kuluttavat runsaasti pornoa, ja tämä vaikuttaa vahvasti paitsin henkilöön itseensä, myös pornoa käyttävän henkilön parisuhteeseen, etenkin, jos pornonkäyttö nähdään lähtökohtaisesti tuomittavana ja riippuvuutta aiheuttavana asiana. Tästä syystä kristillisissä yhteisöissä tulisi puhua paljon nykyistä enemmän pornonkäytöstä ja sen vaikutuksista kristittyjen elämään. Jatkuvasti lisääntyvästä pornonkäytöstä johtuen kristittyjen pornonkäyttö näkyy ja tulee yhä enenevässä määrin näkymään myös kirkon perheneuvonnassa, sekä yksityisillä terapiavastaanotoilla, mistä syystä tiedon lisääminen pornonkäytön vaikutuksista on erityisen tärkeää myös ammattilaisten keskuudessa. Mielenkiintoinen jatkotutkimuskohde voisi olla se, miten niin sanotut ”rivikristityt”, jotka eivät kuulu mihinkään herätysliikkeeseen, kokevat pornonkäytön vaikuttaneen omaan elämäänsä, seksuaalisuuteensa ja parisuhteisiinsa.

Kirjallisuus

Albright, Julie M.

2008 Sex in America Online: An Exploration of Sex, Marital Status, and Sexual Identity in Internet Sex Seeking and its Impacts. *Journal of Sex Research* 45(2): 175–186.

DOI: <https://doi.org/10.1080/00224490801987481>

Ayres, Lioness

2007 Qualitative Research Proposals – Part II: Conceptual Models and Methodological Options. *Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing* 34(2): 131–133.

DOI: [10.1097/01.WON.0000264823.57743.5f](https://doi.org/10.1097/01.WON.0000264823.57743.5f)

Balswick, Judith K. & Jack O. Balswick

2019. *Authentic Human Sexuality: An Integrated Christian Approach*. Downers Grove, Illinois.

Bennett, Margaret, Brittany J. LoPresti, Rory McGloin & Amanda Denes

2019 The Desire for Porn and Partner?: Investigating the Role of Scripts in Affectionate Communication, Sexual Desire, and Pornography Consumption and Guilt in Young Adults' Romantic Relationships. *Western Journal of Communication* 83(5): 647–667.

<https://doi.org/10.1080/10570314.2018.1564934>

Bergner, Raymond M. & Ana J. Bridges

2002 The Significance of Heavy Pornography Involvement for Romantic Partners: Research and Clinical Implications, *Journal of Sex & Marital Therapy* 28(3): 193–206.

DOI: [10.1080/009262302760328235](https://doi.org/10.1080/009262302760328235)

Braun, Virginia & Victoria Clarke

2019 *Thematic Analysis. A Reflexive Approach*. <https://www.psych.auckland.ac.nz/en/about/thematic-analysis.html#bfa0bedc83228bf4cabc945e04addce>. Luettu 19.11.2022.

Bridges, Ana, J. & Patricia J. Morokoff

2010 Sexual Media Use and Relational Satisfaction in Heterosexual Couples. *Personal Relationships: Journal of the International Association for Relationship Research* 18 (4): 562–585.

DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.2010.01328.x>

Jason S. Carroll, Dean M. Busby, Brian J. Willoughby & Cameron C. Brown

2017 The Porn Gap: Differences in Men's and Women's Pornography Patterns in Couple Relationships, *Journal of Couple & Relationship Therapy* 16(2): 146–163.

DOI: [10.1080/15332691.2016.1238796](https://doi.org/10.1080/15332691.2016.1238796)

Cavaglioni, Gabriel

2009 Cyber-porn Dependence: Voices of Distress in an Italian Internet Self-help Community. *International Journal of Mental Health and Addiction* 7(2): 295–310.

DOI: <https://doi.org/10.1007/s11469-008-9175-z>

Daneback, Kristian, Bente Traeen & Sven-Axel Månsson

2009 Use of Pornography in a Random Sample of Norwegian Heterosexual Couples. *Archives of Sexual Behaviour* 38: 746–753.

DOI: [10.1007/s10508-008-9314-4](https://doi.org/10.1007/s10508-008-9314-4)

Doran, Kirk. & Joseph Price

2014 Pornography and Marriage. *Journal of Family and Economic Issues* 35: 489–498. DOI:

[10.1007/s10834-014-9391-6](https://doi.org/10.1007/s10834-014-9391-6)

Eskola, Jari & Juha Suoranta

2008 *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. (8.p.) Tampere: Vastapaino.

Flood, Michael

2009 The Harms of Pornography Exposure among Children and Young People. *Child Abuse Review* 18(6): 384–400.

<https://doi.org/10.1002/car.1092>

Grubbs, Joshua B., Julie J. Exline, Kenneth I. Pargament, Fred Volk & Matthew J. Lindberg

2016 Internet Pornography Use, Perceived Addiction, and Religious/Spiritual Struggles. *Archives of Sexual Behavior* 46: 1733–1745.

DOI: [10.1007/s10508-016-0772-9](https://doi.org/10.1007/s10508-016-0772-9)

Grubbs, Joshua B. & Samuel L. Perry

2019 Moral Incongruence and Pornography Use: A Critical Review and Integration. *The Journal of Sex Research*, 56(1): 29–37.

DOI: [10.1080/00224499.2018.1427204](https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1427204)

Huntington, Charlie, Brian Willoughby & Galena Rhoades

2022 Associations of Adolescents' Pornography Viewing with their Romantic Relationship Skills and Behaviors, *The Journal of Sex Research* 20: 1–12.

DOI: [10.1080/00224499.2022.2096844](https://doi.org/10.1080/00224499.2022.2096844)

Kohut, Taylor, Rhonda N. Balzarini, William A. Fisher & Lorne Campbell

2018 Pornography's Associations with Open Sexual Communication and Relationship Closeness Vary as a Function of Dyadic Patterns of Pornography Use within Heterosexual Relationships. *Journal of Social and Personal Relationships* 35: 655–676.

DOI: [10.1177/0265407517743096](https://doi.org/10.1177/0265407517743096)

Kohut, Taylor, William A. Fisher & Lorne Campbell

2017 Perceived Effects of Pornography on the Couple Relationship: Initial Findings of Open-ended, Participant-informed, "Bottom-up" Research. *Archives of Sexual Behavior* 46(2): 585–602.

DOI: [10.1007/s10508-016-0783-6](https://doi.org/10.1007/s10508-016-0783-6)

Kohut, Taylor, Kiersten A. Dobson, Rhonda N. Balzarini, Ronald D. Rogge, Amanda M. Shaw, James K. McNulty, V. Michelle Russell, William A. Fisher & Lorne Campbell

2021 But What's Your Partner Up to? Associations Between Relationship Quality and Pornography Use Depend on Contextual Patterns of Use Within the Couple. *Frontiers in Psychology* 12.

<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.661347>

Lambert, Nathaniel M., Sesen Negash, Tyler F. Stillman, Spencer B. Olmstead & Frank D. Fincham

2012 A Love That Doesn't Last: Pornography Consumption and Weakened Commitment to One's Romantic Partner. *Journal of Social and Clinical Psychology* 31(4).

<https://doi.org/10.1521/jscp.2012.31.4.410>

Lepojärvi, Jason

2016. *Ruumis Jumalan kuvana. Johdatus Johannes Paavali II ruumiinteologiaan*. Helsinki: Fidelium.

Lo, Ven-Hwei & Ran Wei

2005 Exposure to Internet Pornography and Taiwanese Adolescents' Sexual Attitudes and Behavior. *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 49(2): 221–237.

https://doi.org/10.1207/s15506878jobem4902_5

Manning, J. C.

2006. The Impact of Internet Pornography on Marriage and the Family: A Review of the Research. *Sexual Addiction & Compulsivity* 13(2–3): 131–165.

DOI: [10.1080/10720160600870711](https://doi.org/10.1080/10720160600870711)

Muusses, Linda D., Peter Kerkhof & Catrin Finkenauer

2015 Internet Pornography and Relationship Quality: A Longitudinal Study of within and between Partner Effects of Adjustment, Sexual Satisfaction and Sexually Explicit Internet Material among Newly-weds. *Computers in Human Behavior* 45: 77–84.

<https://doi.org/10.1080/10570314.2018.1564934>

Perry, Samuel L.

2020a Pornography and Relationship Quality: Establishing the Dominant Pattern by Examining Pornography Use and 31 Measures of Relationship Quality in 30 National Surveys. *Archives of Sexual Behavior* 49: 1199–1213.

DOI: [10.1007/s10508-019-01616-7](https://doi.org/10.1007/s10508-019-01616-7)

2020b (2019) Is the Link Between Pornography Use and Relational Happiness Really More About Masturbation? Results From Two National Surveys. *The Journal of Sex Research* 57(1): 64–76.

<https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1556772>

2019 Is the Link Between Pornography Use and Relational Happiness Really More About Masturbation? Results From Two National Surveys. *The Journal of Sex Research* 57(1): 64–76. <https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1556772>

2018 Pornography Use and Marital Separation: Evidence from Two-Wave Panel Data. *Archives of Sexual Behavior* 47(6): 1869–1880.
DOI: [10.1007/s10508-017-1080-8](https://doi.org/10.1007/s10508-017-1080-8)

2016a (2017) Does Viewing Pornography Reduce Marital Quality Over Time? Evidence from Longitudinal Data. *Archives of Sexual Behavior* 46(2): 549–559.
<https://doi.org/10.1007/s10508-016-0770-y>

2016b (2017) Spousal Religiosity, Religious Bonding, and Pornography Consumption. *Archives of Sexual Behavior* 46(2): 561–574. <https://doi.org/10.1007/s10508-016-0896-y>

Perry, Samuel L. & A.L. Whitehead

2019 Only Bad for Believers? Religion, Pornography Use, and Sexual Satisfaction Among American Men. *Journal of Sex Research* 56(1): 50–61.
DOI: [10.1080/00224499.2017.1423017](https://doi.org/10.1080/00224499.2017.1423017)

Peter, Jochen & Patti M. Valkenburg

2009 Adolescents' Exposure to Sexually Explicit Internet Material and Sexual Satisfaction: A Longitudinal Study. *Human Communication Research* 35: 171–194.
<https://doi.org/10.1111/j.1468-2958.2009.01343.x>

2006 Adolescents' Exposure to Sexually Explicit Online Material and Recreational Attitudes toward Sex. *Journal of Communication* 56(4): 639–660. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2006.00313.x>

Prause, Nicole

2019 Porn is for Masturbation. *Archives of Sexual Behavior* 48(10).
DOI: [10.1007/s10508-019-1397-6](https://doi.org/10.1007/s10508-019-1397-6)

Rakkauden lahja

2008 *Piispojien puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta*. Helsinki: Kirjapaja.

Rasmussen, Kyler R.

2016 A Historical and Empirical Review of Pornography and Romantic Relationships: Implications for Family Researchers. *Journal of Family Theory & Review* 8: 173–191.
DOI: [10.1111/jftr.12141](https://doi.org/10.1111/jftr.12141)

Regnerus, Mark, Joseph Price & David Gordon

2017 Masturbation and Partnered Sex: Substitutes or Complements? *Archives of Sexual Behavior* 46(7): 2111–2121.
DOI: [10.1007/s10508-017-0975-8](https://doi.org/10.1007/s10508-017-0975-8)

Rendic, Pia

2023 Porno kristittyjen hengellisyyden ja läheisten ihmissuhteiden haasteena. *Diakonian Tutkimus* 1. <https://doi.org/10.37448/dt.120987>

2022 Kristittyjen naisten käsitykset pornosta ja omasta pornon käytöstään. *Teologinen aikakauskirja* 127(1): 24–43.

Sniewski, Luke & Pani Farvid

2020 Hidden in Shame: Heterosexual Men's Experiences of Self-perceived Problematic Pornography Use. *Psychology of Men & Masculinities* 21(2): 201–212.
<https://doi.org/10.1037/men0000232>

Štulhofer, Aleksander, Vesna Buško & Ivan Landripet

2010 Pornography, Sexual Socialization, and Satisfaction among Young Men. *Archives of Sexual Behavior* 39(1): 168–178.

DOI: [10.1007/s10508-008-9387-0](https://doi.org/10.1007/s10508-008-9387-0)

Udomritkul, Apinya

2022 *How can Pornography Usage Affect Relationships? A Review Regarding the Implications of Viewing Sexually Explicit Material upon Romantic Relationships*. Dissertation. Royal Holloway, University of London. [https://www.academia.edu/8487247/How can Pornography Usage Affect Relationships A review regarding the implications of viewing sexually explicit material upon romantic relationships?email work card=abstract-read-more](https://www.academia.edu/8487247/How_can_Pornography_Usage_Affect_Relationships_A_review_regarding_the_implications_of_viewing_sexually_explicit_material_upon_romantic_relationships?email_work_card=abstract-read-more). Luettu 7.12.2023.

Vikström, Björn

2016 *Monta rakkautta. Seksuaalisuuden, parisuhteen ja avioliiton teologia*. Helsinki: Kirjapaja.

Willoughby, Brian J. & Carson R. Dover

2022 Context Matters: Moderating Effects in the Associations between Pornography Use, Perceived Addiction, and Relationship Well-being. *The Journal of Sex Research*, 1–14.

DOI: [10.1080/00224499.2022.2148155](https://doi.org/10.1080/00224499.2022.2148155)

Wright, Paul J., & Robert S. Tokunaga

2016 Men's Objectifying Media Consumption, Objectification of Women, and Attitudes Supportive of Violence against Women. *Archives of Sexual Behavior* 45: 955–964.

DOI: [10.1007/s10508-015-0644-8](https://doi.org/10.1007/s10508-015-0644-8)

Wright, Paul J., Robert S. Tokunaga & Sayoung Bae

2014 More Than a Dalliance? Pornography Consumption and Extramarital Sex Attitudes Among Married U.S. Adults. *Psychology of Popular Media Culture* 3: 97–109.

<https://doi.org/10.1037/ppm0000024>

Zillmann, Dolf

2000 Influence of Unrestrained Access to Erotica on Adolescents' and Young Adults' Dispositions toward Sexuality. *Journal of Adolescent Health* 27: 41–44.

DOI: [10.1016/s1054-139x\(00\)00137-3](https://doi.org/10.1016/s1054-139x(00)00137-3)